

международен
фестивал
„Мартеиски
музикални
дни“

Оркестър с богата палитра

Бронски и отлични чехословашки музиканти искаха да ни убедят в прелестното изшество на родния си фолклор. Дори в драматичните кулминации на първа част експресията отстъпи на поетичната извисеност — като че ли цялата симфония бе един възторжен възпев на Родината. И тук още веднаж усетихме бляскавата, но топла сплав на медните инструменти, тембровата изразненост и властното присъствие на всички шрайхови групи. А „бисът“, „Славянски танц № 10“ от Дворжак, бе изпълнен с подкупваща топлота и грациозност.

Вторият концерт предложи

Състави като държавната филхармония на гр. Бърно — ЧССР, не само „ощетяват“ програмата на фестивала, но и повдигат високия му международен авторитет. Двама концерта на чехословашките гости бяха образец на най-висок професионализъм: овладян интонационно и технически текст, изяснен драматургически прочит, пластичност на музикалните образи плюс тъй необходимата физиономичност. И ако в изпълнителския облик на състава доминира великолепната медна група и звуковият баланс на оркестъра, те просто обясняват характера на артистичното му обаяние. Оркестърът и диригентът Петър Бронски изключват от стиловете си похвати форсираната експресия (напрегнати кулминации, прекалено контрастни динамички) и търсят мекота, облагородена звучност. Но това не означава единен звук и еталон за всички песни. Напротив, видяхме с какви темброви багри разполага съставът при Концерта на Кюркчийски, как изведнаж се „прибра“ в графичните очертания на кларинния концерт от Хиндемит, за да се „разлее“ в звуковите вълни на Деветата симфония „Из новия свят“ от Дворжак. . . Това именно може да се определи като художнически зрелост: запазена естетика на оркестъра в различните му стилови превъзвълнения.

Малко чуждестранни оркестри биха представили по такаъв убедителен начин трудния и толкова български Концерт на Красимир Кюркчийски. Проблемът не е само в неравноделните тактове и в мозаичната структура на песента (великолепни краткотрайни диа-

лози между инструменти и групи), но и в особената експресивност на музикалния език, в овладяването на фолклорната стихия.

Пресилено е да твърдим, че чехословашките гости предадоха цялото богатство на Концерта (не им се удаде вътрешната спойка между постоянноменящите се по характер и ритъм епизоди), но нека им благодарим за проявената любов и добросъвестност! Защото звуковата им картина наистина блестеше от ярки нашески цветове, усещаше се и стихийният български темперамент в сърцено „разкръшени“ неправилни ритми и метрики. А тук помогнаха забележителната темброва култура на оркестъра и уверената ръка на диригента.

С интелектуалната си настройка кларинният концерт от Хиндемит, една безспорно майсторска творба, не срещна горещ отзвук в залата. Тя реагира съдържано, може би поради резкия контраст с ярката музика на Кюркчийски, но и поради чисто художествени причини. Някак откъснати от оркестровата тъкан прозвучаха монолозите на пианото, не бе доразкрита деликатната оркестрация на Хиндемит в отношението ѝ към клавирната партия, известна хладина лъхаше от цялото изпълнение. . . Иначе солистът Иржи Сковай са не остави никаква съмнение в добрия си професионализъм.

Деветата симфония от Дворжак бе истинската визитна картичка на оркестъра. Към досегашните си представи за това толкова популарно произведение прибавихме и славянската напевност. Диригентът Петър

не само две рядко изпълнявани песни, но и нов диригент, младият Петър Алтрихтер. Затвърди се впечатлението от широките стилни обхвати на оркестъра.

В увертюра „Крал Лир“ от Берлиоз пролича познатият вече черпек на бърненските музиканти, но сега по-изострен от романтично-екстатичната изразност на композитора. Алтрихтер наложи пределна експресивност в конфликтното развитие на увертюрата. Но въпреки „нажежената“ звучност не загубиха деликатните соли на дървените инструменти, внушителните унисони в шрайха, резките акорди в медната група.

За жалост такава художествена мярка не бе демонстрирана в Концерта за цигулка и оркестър от Чайковски. Младият солист Бохумил Котмел, наред с отличните си инструментални качества прояви и известна неуостойчивост, което рекушира върху качеството на звука и върху синхрона с оркестъра. . .

Петата симфония от Дворжак не е от формата на Осма и Девета, но подкупва с лирическата си интимност. В нея се преплитат пасторални танцови епизоди върху широко народно-битова основа. Диригентът „разгърна“ оркестъра с типичната му славянска задушност, извлече сочните фолклорни багри и ведро настроение от музиката на чехословашкия романтик.

„Славянски танц“ № 15 бе пропален поздрав към русенската публика — един фойерверк на веселрадостното народно жилище!